

Pazartesi
16
HAZİRAN
1941

Baymuharriri: ABİDİN DAVER

TELEFON: 23300

ADRES: Cağaloğlu
Nuruosmaniye Caddesi
No: 54

Telgraf: İKDAM İstanbul

ABONE
Yıllık 1200
6 aylık 600
3 aylık 300

İKDAM

GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

SAYI 687 — SENE 2

DİKKAT
Gazeteye
gönderilen
evrak geri
verilmez.

TAKVİM
Yıl: 1941 — Ay: 6 Gün: 167
16 — Haziran — PAZARTESİ
Rumi: 1357 — HAZİRAN 3
Hicri: 1360 — Cemazıyelevvel 20

Son Telgraf Matbaasında Basılır.

FIATİ
Her yerde
3
Kuruştur

Kaçakçılık kanununun tadili lâyihası Mecliste

Acaba nerede?

Balkanlardaki Alman ordusu, Almanyanın Şarkına ve Şimali Şarkisinde toplanıyor. Tass ajansı, bir Alman - Sovyet harbi etrafındaki sayıları kat'iyetle tekzip ediyor. Almanyanın, Balkanlarda ve Şarkta bir harekette bulunmayacağını kabul etssek bile bu hareketsizlik devresinin sonunda büyük ve yeni bir hamlenin başlayacağı muhakkaktır. Acaba nerede?

Yazan: Abidin DAVER

Ankara, 14 Haziran — Girit adası 12 gün süren kanlı bir boğuşma neticesinde Almanların eline geçtikten sonra, harp hareketleri bir durgunluk devresine girdi. Haziran ayının ilk yarısında, yalnız Suriyede bir miktar faaliyet başladı. Suriyedeki hareket da, daha ziyade, siyasi bir mahiyettedir ve asıl muharebeler, yani İngiltere ile Mihver arasında değildir. Mihver, Suriyedeki İngiliz - Fransız mücadelesine, şimdiye kadar, seyirci vaziyette kalmıştır. Halbuki isteseydi, general Dent'e de, Raşit Aliye yaptığı gibi hava kuvvetleriyle ve daha müessir surette, yardım edebilirdi.

Mihverin, Mayıs ayında mühim hareketlere sahne olan Şarki Akdenizdeki hareketsizliğini, yeni bir hamle için hazırlıklar yapıpna atfetmek kabilesi de, diğer bazı haberler, Alman kuvvetlerinin Balkanlardan çekildiğini bildirmekte. Yunanistandaki Alman kuvvetlerinin yerini İtalyan birlikleri almış; Bulgaristandaki Alman kitaları buradan ayrılmış; Romanya'da, Alman askerlerinin nakli için yüzden fazla tren ilga edilmiştir. Balkanlardan çekilen Alman ordusunun nereye gittiği ise artık hiç bir şüphe ve tereddüde mahal bırakmayacak surette malum bulunmaktadır. Bu ordu, Sovyet Rusya'ya komşu olan Alman topraklarına gitmektedir. Bunu, Sovyetler Birliği ile Almanya arasında anlaşmazlık bulunduğu hakkındaki haberleri tekzip eden Tass ajansının son uzun tebliğinde gördüğümüz şu cümle açıkça ifade etmektedir:

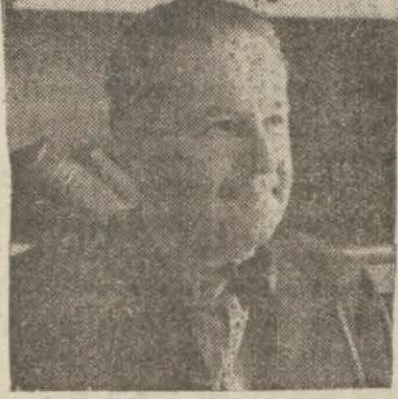
«Sovyet mahfillerindeki kanaate göre Almanyanın Pakti bozarak Sovyetler Birliğine karşı taarruza geçeceği hakkındaki sayılar her türlü asıl ve esasdan arındır. Zira Balkanlardaki hareket, sonra Alman kitalarının şimdi Almanyanın şarkına ve şimali şarkisine sevk edilmeleri tahmin edileceği gibi başka sebeplerden ileri gelmekte ve Alman - Sovyet münasebetleri ile hiç bir surette alakadar bulunmamaktadır.»

Görüldüğü ki Moskova, Balkanlardaki Alman kitalarının şimdi Almanyanın şarkına ve şimali şarkisine sevk edildiklerini kabul etmekte, yalnız bu sevkîyatın «tahmin edilebileceği gibi başka sebeplerden ileri gelmekte olduğunu» iddia etmektedir. Bu başka sebepleri bizim tahmin edemediğimizi itiraf ederiz. Çünkü Almanyanın düşmanı olan İngiltere garptadır ve Almanyanın şarkında ve şimali şarkisinde de Sovyet Rusya'dan başka devlet yoktur. Tass ajansı «tahmin edilebileceğini» söylediği başka sebepleri de izah etmiş olsaydı, bizi bir müşkülünden kurtarmak lâtifinde bulunmuş olurdu.

Almanyanın sükûta rağmen Tass ajansının Alman - Sovyet münasebetlerinin dostane olduğu hakkında, hem Moskova, hem de Berlin namına yaptığı kat'î tekzip ve verdiği kuvvetli teminat karşısında, Almanya ile Sovyetler Birliğinin harbe girişeceklerini id-

Köylü mallarını koruma kanunu bugün görüşülüyor

Ankara 15 (İkdam Muhabiri - den) — Mufassal izahatını bildir - diğim çiftçiyi koruma kanununu tetkik eden ve hazırlayan muvakkat encümen mesaisini bitirmiş ve lâyihası Meclise sevkettmiştir. Mezkûr lâyiha yarınki Meclis ruznamesine alınmıştır. Tertip edilip Meclise sevk edilen lâyiha mu cübince memleketin her tarafında köy, kaza ve vilâyetlerde bir takım koruma hey'etleri kurulacak ve bu hey'etler vilâyetlerde teşekkül eden diğer ikinci bir hey'etin kontrolü altında faaliyette bulunacak, her cihetten çiftçi ve köylülere yardım edecektir. Ayrıca kurulacak olan yardım sandıkları vasıtasıyla faileri tesbit edilemeyen

Ziraat Vekili Muhlis Erkenen bir takım zirai ziyan ve zararlar köylüye tazmin edilecektir. Bu yardım sandıkları tahsisatlarının (Devamı 4 üncü sayfada)

Suriyenin Akdeniz sahil lerini gösterir harita

SURİYEDE Müttefikler Sayda şehrini işgal ettiler

Kisvenin şarkında müttefikler Vişi kuvvetlerinin ikinci müdafaa hattına girdi

Vichy 15 (A.A.) — Bugünkü Fransız tebliği Saydayın İngilizler tarafından işgalini bildirmektedir.

İNGİLİZ TELBİĞİ
Kahire 15 (A.A.) — İngiliz tebliği: Suriyede müttefik kuvvetler şimdi bütün cephe boyunca Vichy kuvvetleriyle temas halinde bulunmaktadır. Kitalarımızın dünkü terakkisi evvelki günlerle nisbette daha ağır olmuştaki ilerleyiş mihverimizin merkezinde yeni bir giriş yapılmıştır.

SAM DÜŞMEK ÜZERE
Londra 15 (A.A.) — Londradaki Hür Fransız Umumi Karargâhında bugün beyan olunduğuna göre Hür Fransız kuvvetlerinin pek yakında Sama girmeleri beklenbilir.

VİCHY'NİN VERDİĞİ TAFSİLÂT

Vichy 15 (A.A.) — D. N. B. Fransız askeri mahfillerinde bugün öğle üzeri beyan olunduğuna göre, düşmanın Cumartesi günü faaliyeti mabud olmuştur.

Her şeyden evvel Fransız hava kuvvetlerinin bütün muntakalarda ve bilâhassa Lübnan sahilinde boyunca İngiliz harp gemilerine karşı yapılan hareketlerdeki muvaffakiyetlerine işaret edilmektedir.

Beyrut'tan alınan bir habere göre 14 Haziranda Lübnan sahil muntakasında daha şiddetli muharebeler olmuştur. Dün de İngiliz filosu Sayda muntaka - sını bombardımana devam etmiştir.

13 Haziran akşamı zırlı İngiliz kuvvetleri Saydayı müdafaa eden Fransız

General Dent'in emri

Beyrut, 15 (A.A.) — Fevkalâde komiser neşrettiği bir kararnamede bütün devlet memurlarının, amirlerinden hilâfında emir aldıkları takdirde vazifeleri başında kalmalarını emretmektedir.

DÜNKÜ MİLLÎ KÜME MAÇLARI

Beşiktaş Feneri 3-1 mağlûp etti

G. saray, İst. spora 3-2 galip

Dükkü Fenerbahçe - Beşiktaş maçından bir intiba (Yazısı 3 üncü sayfada)

Amerikada HARP hazırlığı!

Nevyorktan sonra

Santiago ve Los angeles limanlarında askerî tedbirler alındı

Nevyork limanına mayn dökülmesine dün başlandı

VAŞİNGTON

Mihvere karşı iktisadî tedbirler de aldı!

Vaşington, 15 (A.A.) — Bahriye Nezareti tarafından Nevvork limanına mayn vaz'ı hazırlığı yapıldığı bildirildi. Bahriye Nezareti'nin bu işle alakadâr şubesi şu izahatı vermiştir: Mayn dökülecek muntaka dört köşe bir sahla teşkil etmekte ve Sandyhook

(Devamı dördüncü sayfada)

İngiliz tayyareleri

Halep tayyare meydanını bombaladı

Büyük bir Alman tayyaresi tahrip edildi

Kahire, 15 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetleri tebliği: Suriyede İngiliz ve Avustralya hava kuvvetleri mensup tayyareler, kitalarımızın ve Suriye sahilleri açıklarında karakol gezen İngiliz harp gemilerine müzaheretle devam etmişlerdir. Halep tayyare meydanı üzerine muvaffakiyetli bir hava hücumu yapılmıştır. Büyük bir Alman bombardıman tayyaresinin bir tam isabelle tahrip edildiği ve bir avcılar grubunun çok büyük hasar maruz kaldığı sanılmaktadır. Toz dumanları hasarın genişliğini tam manasile tesbite mâni olmuştaki pilotlarımız müteaddit şiddetli yangınların çıktığını görmüşlerdir. Bombardıman tayyarelerimiz hür Fransız kuvvetlerine de müzaheret etmişlerdir. Atılan bombalar seçilen hedefler üzerine düşmüştür.

Mühim kararlar arifesinde bulunan Amerikanın hükümet merkezi Vaşingtondan bir görünüş

Hırvatistan üçlü pakta iltihak etti

VENEDİKTE

Dün imza merasimi yapıldı, Kont Ciano bir ziyafet verdi

Venedik 15 (A.A.) — Aşağıdaki resmi tebliğ neşredilmiştir: Bugünkü Pazar günü saat 12 de Venedikte Doga'lar sarayında imza edilen bir protokolle müstakil Hırvat devleti 27 Eylül 1940 da Almanya, İtalya ve Japonya arasında akdedilen üçlü pakta iltihak etmiştir. Venedik 15 (A.A.) — Resmen bildirilmektedir: İtalya hariciye nazırı kont Ciano bugün Rezzoniga sarayında Ante Pavelic ile Alman hariciye nazırı Von Ribentrop ve Hırvatistanın üçlü pakta iltihakı protokolünün imzası münasebetle Venedike gelen hey'etler yaw17 şG:aq- md md md md md şedefine bir öğle ziyafeti verilmiştir.

Millî Şef

Dün Ankarada at yarışlarını takip buyurdular

Ankara 15 (İkdam muhabiri - rinden) — Millî Şefimiz İsmet İnönü bugün Hipodromu tefrif ederek şehrimizde bir müddettenberi devam etmekte olan ilkbahar at yarışlarını takip etmişler, ve bu yarışlarla yakından alakadâr olmuşlardır. Spor sever Şefimiz İnönü Gazi koşusunu büyük bir varlık göstererek kazanmış olan Sabutay isimli atın sahibi Sayalîh Temel'i tribünlerine çağırarak kendisine iltifatta bulunmuşlardır.

VELS DEDİ Kİ: Amerikalılara TEHDİT tesir etmez

Matbuat Robin Moor'un batırılmasına karşı

harbe girilmesini istiyor

Amerika hariciye müsteşarı Sunner Vels

Vaşington, 15 (A.A.) — Amerika hariciye müsteşarı Vells, Robin Moor vapurunun batırılmasınâhâdisesinin bitarafane bir tahlilini yaparak şunları söylemiştir: «Bir Amerikan ticaret gemisi harple hiç bir alakası olmadığı halde Atlantik denizinin ortasında

(Devamı 4 üncü sayfada)

İngiliz denizaltıları on iki gemi batırdı

AKDENİZDE

12 gemiden başka 5000 tonluk bir gemi de tahrip edildi

Londra, 15 (A.A.) — (B.B.C.) Dün akşam neşredilen bir tebliğe göre İngiliz denizaltıları Akdenizde 7,000 tonluk bir düşman ticaret gemisini, 8,000 tonluk bir petrol gemisini, bir müsellâh ticaret kruvazörünü ve diğer 9 küçük düşman teknesini batırmışlardır. 5,000 tonluk bir düşman petrol gemisi mühim hasara uğramıştır.

İngiliz filosu

Cebelüttarika döndü

Balınca, 15 (A.A.) — Bugün saat 10'da Ark Royal Victory tayyare gemileri Renown zırhlısı ve dört destroyer Akdenizden gelecek Cebelüttarık limanına girmişlerdir.

Bu sırada milliyeti meçhul bir tayyare alçaktan müstahkem mevki üzerinde, hava dafî tonların şiddetli ateşine rağmen uçuyordu. Bu tayyare biraz sonra aynı tipten diğer bir tayyare ile birleşmiştir. Bir saatten fazla bu iki tayyare gidip gelmişlerse de bomba atmamışlardır. Hava dafî bataryaları da bunlara isabet kaydetmemiştir.

Amerikadaki Fransız elçisinin beyanâtı

Nevvork 15 (A.A.) — Vichynin Suriye meselesindeki vaziyeti hakkında Hül tarafından yapılan ebyanattan bahseden Fransanın Vaşington büyük elçisi Henri Hays Suriyede hiç bir Mihver kuvveti bulunmadığını tekrarlamış ve Hül'ün yeni tefsirlerini hayret ve hayal inkisarile karşıladığını bildirmiştir.

NAKİL VASİTALARININ MUAYENESİ

Perşembe günü muayene başlıyor

Muayene günlerini neşrediyoruz

Motörlü nakil vasıtalarının senelik muayenelerine bu yıl da 19 Haziran perşembe günü başlanacak ve nihayetleneinceye kadar pazar, salı, çarşamba, perşembe ve cuma günleri yalnız Ayasofya meydanında ve cumartesi günü de Kadıköy hâl binası önünde yapılacaktır.

Bu seferki muayeneye Mayıs nihayetine kadar plâka almış bütün motörlü kara nakil vasıtaları istihra kedecektir. Yalnız evvelce Vekiller Heyetinin kararla seferden

menedilmiş olan hususi otomobillerle motosikletler bu muayeneye tâbi olmayacaklardır. Diğer motörlü vasıtalar bu muayeneye istiharak etmeyenler seyrî seferden menedilecek ve sahiplerinden 25 lira para ezası alınacaktır. Mazeretleri dolayısıyla muayeneye gele-miyenler ise bir istida ile Belediye fen işleri müdürlüğüne müracaatle plâkalarını makine şubesine vermek mecburiyetinde tutulmuşlardır. Motörlü kara nakil vasıtaları (Devamı 4 üncü sayfada)

BÜYÜK TARİHİ TEFRİKA:4

Hazreti Muhammet

VE

İSLÂM ORDULARININ MUHAREBELERİ

Yazan: ZİYA ŞAKİR

Resulü Ekrem Efendimizin bu hareketi, bugün en tabii bir askerlik tedbirî telâkî edilebilir. Fakat yaşadığı zamanın ve muhitin icapları düşünülürse, onun bu ihtiyacı hareketinin çok yüksek bir akıl ve hikmete istinat etmiş olduğunu derhal kabul etmek lâzım gelir.

★

Amcaş (Ebû Talib'in yaşadığı müddet zarfında Resulü Ekrem Efendimize müşriklar büyük taarruzlara ve suikastlere cesaret edememişlerdi. Müslümanlardan çoğunun da aile ve kabileleri kalabalık olduğu için onlara da alenen tecavüzde bulunmaktan çekinmek telâki.

Fakat, himayeden mahrum olan kimsesiz müslümanları tenha yerlerde ele geçiren müşriklar, bunlar hakkında çok zalimane hareketler gösteriyorlar; hattâ o bedbahtları, işkencelerle öldürmekten bile çekinmiyorlardı.

(Ebû Talib'in vefatı, vaziyeti büsbütün değiştirdi. Artık, Resulü Ekrem Efendimiz hakkında, suikast düşünceleri başgösterdi.

Fakat bu gibi şeyler, birdenbire yapılamazdı. Muhitin usul ve ananesine göre, böyle bir hareketle bulunabilmek için bir sebep ve bahane lâzımdı.

Müşriklar, hem Resulullah Efendimiz ve hem de onun etrafında bulunanları tahrik ederek yapılacak suikaste vesile bulmak için, mümînlerin fakir ve kimsesiz olduklarını yakalıyorlar.. her tarafların kanatacak derecede dövüyorlar.. birkaç dakika zarfında yumurtayı pisirecek derecede sıcak kumların içine saatlerce gömüyorlar.. (Kâbe)'nin harimine götürerek orada, güneşin tahammülferse harareti altında;

— Kureyş'in putları, (Muhammed)'in dininden âlâdır.

Dedirtinceye kadar, o kızgın taşlarda çıplak ayakla bekletiyorlar.. o sözleri söylememek için bu zalimane işkencelere mukavemet edenken düşüp bayılanları, bir köşeye fırlatıp atıyorlardı.

Nihayet müslümanlar, ilk kurbanlarını vermişlerdi. Bunlar da, Resulü Ekreme en derin iman ile merbut olan (Yâsir) ile onun zevcesi olan (Semiyye) isminde iki fakir ve bikişti.

Müslümanlığın en büyük düşmanı olan - ve, Kureyş kabilesinin en nüfuzlu şahsiyetlerinden bulunan - (Ebû Cehil), artık (Hazreti Muhammed)'i ve onun mümînlerini tahrik etmek istedi.. böylece onları tahrik ederek hayatlarını muhafaza kaydı ile silâh istimaline mecbur etmek ve bu bahane ile hepsini birden imha etmek maksadile, bu fakir zevç ile zevce'nin yakalanarak çarşının en kalabalık bir mevkiine götürülmesini emretti. Bu emri icra olunduktan sonra da, kendisi bizzat oraya giderek evvelâ (Yâsir) in işken - ce ile öldürülmesini emir verdi.

Resulü Ekrem Efendimiz, bu haberî ahr almaz, doğruca oraya gitti. Müşrikların yaptıkları işkenceler altında, ızdırabından kıvrım kıvrım kıvrıran (Yâsir) i o halde görür görmez; son derece teessür hissetti. Fakat, harikulâde

bir surette metanetini muhafaza ederek:

— Yâsir!... Sabır ve tahammül et. Çünkü sana ve zevce'ne (Cennet) vâdedilmiştir.

Dedi. Ve, hissettiği teessürü müşriklere göstermemek için, orada daha fazla durmaya lüzum görmedi.

Bedbaht Yâsir, yapılan işkencelere tahammül edemiyerek, derin bir sükunet ve tevakkül içinde can verdi. Fakat zevcesi, bu manzaranın fecaatine dayanamadı. Ebu Cehil ile orada bulunan müşriklere karşı en ağır hakaretlerle feryada başladı.

O zaman; Ebu Cehlin emrile, bu cesur ve vefakâr kadının bir bacağı bir deveye, diğer bacağı da diğer bir deveye bağlandı. İki deve, makûs istikametlere sürülerek, zalvali kadın, böylece parçalandı.

Bu gaddârâne cinayet, Müslümanlar üzerinde çok acı tesir husule getirdi. Eğer Resulü Ekrem Efendimizin tekrar ve tekrar itidal ve sükûnet tavsiyeleri olmasaydı, hiç şüphesiz ki, daha feci hâdiseler olacaktı.. en küçük bir mukabeleye bahane tutacak olan müşriklar tarafından, bütün İslamlar imhâ edilecekti.

Tabiidir ki, müşrikların ezâ ve cefasına bundan fazla tahammül edilemezdi. Çünkü, alenen yapılan bir cinayetin mukabelesiz ve cezasız kalması, müşriklere cür'et verecekti.. hiç şüphesiz ki bu faciayı, birkaç dakika zarfında yumurtayı pisirecek derecede sıcak kumların içine saatlerce gömüyorlar.. (Kâbe)'nin harimine götürerek orada, güneşin tahammülferse harareti altında;

(Daba var)

Dağarcık

İşte mostrası

Son Posta içki anketine hâlâ devam ediyor ve bu ankete cevap verenlerden her biri bir türlü söylüyor. «İşte mostrası!» hikâyesini bilirsiniz tabii, hani, herifin biri tezgâha sokulup meyhanecî bar-baya:

— Rakıların nasıl, iyi mi?

Deyince barba, fiçilerin dibinde sızmış olan bir sarhoşu göstererek: — İşte mostrası!

Demiş.. mesele aşağı yukarı budur. Rakı gibi yüksek dereceli ve ağır içkilerin iyiliği, fenalığı, faydası, zararı hakkında sorulan sual ve açılan bütün anketlere karşı verilecek en uygun, en kestirme ve en vaciz cevap, herhangi bir içkideyi göstererek şudur:

— İşte mostrası!

İçkideyi nereden bulmak? diyecek olursanız, mübareklerin kitliğine kıran girmemiş ya, herhangi bir romanı, eseri açarsanız bunlardan yüzlerini görürsünüz. Yalnız, benim vaktile, Açık söz gazetesinde çıkmış olan «Akşamcı» lar» isimli tefrikamda bu zavallılardan düzünelerle vardır.

İşte size bu içkideyelerden bir örnek daha.. bunu, yine içkili yerlerde geceleri çalgı ve teganni ile numaralar yapan bay Sıtkı isimli bir zatın, manzum olarak yaptığı makamlı bir numaranın ikinci parçasından alıyorum:

Babam içip sızardı her gece meyhanede, Bütün zevki, neşesi bir kırık peymânde! Sarhoşluk dediginiz, işte böyle olmalı, Şimdi pansiyonerdir beylik timarhanede!

Bu dört satırlık manzum parçası Son Posta yarıncı nüshasında ankete cevap olarak pekâlâ neşredebilir.

Osman Cemal KAYGILI

MAHKEMELERDE ve POLİSTE

Dilenci ile çocuğuna yemek yedirmek isteyen bir hayır sahibi

Lokantacıyı yaraladı ve mahkûm oldu

Emirgândaki doklarda çalışan Mehmet Taki isimli inşaat ustası pazar tatilini geçirmek ve biraz eğlenmek için dün sabah Emirgândan vapura binmiş ve köprüye çıkmıştır.

Mehmet Taki, Köprüye çıkar çıkmaz pejmürde kıyafetli bir dilenci kadının kendi çocuğu ile kavga ettiğini görmüş ve bundan müteessir olmuştur.

Fedakârlığı göze alan usta, dilenci kadını çocuğunu deyrumıya karar vermiş ve her ikisini de Köprü altındaki aşçı Nezirin dükkanına götürmüştür. Aşçı Nezir üstü başı temiz olmanın dilenci kadın ve çocuğunu dükkanına sokmak istememiş ve dışarda yemekleri partile yemek vereceğini söylemiştir.

Bunun üzerine Mehmet Taki: — Parası ile değil mi? Ben burada yemeklerini istiyorum, demiş ve aşçı ile münakaşaya başlamıştır. Münakaşa sırasında aşçı Nezir: — Seni polise vereceğim, deyince, Mehmet Taki sinirlenmiş ve koltuğundaki testere ile Nezirin koltuğuna keserek yaramıştır.

Mehmet, bugün nöbetçi cürmü..

meşhur mahkemesinde muhakeme edilmiş ve 30 lira para cezasına çarptırılmıştır.

Police hakaret etmek isteyen delikanlı mahkûm oldu

Evvelki gece yarısı muhtelif meyhanelerde içerek sarhoş olan Vedat isimli biri, Beyoğlu caddesinden geçerken bağırarak suretile gürültü etmiş, kendisine müdahale eden nokta polisini de dövmek istemiştir.

Vedat, police hakaret suçu ile Cumhuriyet müddeiummîliğine teslim edilmiş, yapılan muhakeme sonunda bir ay hapis ve 30 lira para cezasına çarptırılmıştır.

Halkevleri de yazlık kamplar açacak

Bu yaz, şehrimiz Halkevleri şehir civarında, sayfiye yerlerinde, kırlarda kamplar açacaklardır. Halkevine mensup gençler muayyen bir para mukabilinde iştirak edebileceklerdir.

Kamplar kız ve erkekler için ayrı olacaktır. Önümüzdeki ay bu yolda faaliyetlere geçilecektir. Bu kamp 1,5 - 2 ay kadar geceli gündüzlü devam edecektir.

— Peki, dedim. Biraz sonra kendisini götürürüm. İkinci ameliyathalar koğuşunda dediniz değil mi?..

— Evet, evet..

Ondan ayrılır ayrılmaz odama geldim. Bir kaç gün daha kalacağım şu hastahane'ye başıma yeniden bir iş açmak istemiyorum. Hele iki gün evvel gelen mektuptan sonra bunlara hiç lüzum kalmamıştı.

Bir iki saat sonra her şeyi öğrendim. Hemşirenin bahsettiği Suat o imiş.. şimdi bir an evvel buradan uzaklaşmak istiyorum. Doktorlar ise tebdil hava kâğıdım gelinceye kadar hastahane'de yatmam lüzumundan bahsediyorlar. Bu ise en aşağı bir haftaya mütevakıf..

★

Anneme yazdığım mektubu daha dün postaya attırdım. Bugün ise kendisinin mektup aldım. Bu, tabii benim mektubum eline geçmeden yazılmış bir mektup.. Zira aramızdaki mesafe bu kadar yakın

ŞEHİR HABERLERİ

Dün gelen Rozita şilebi tevkif edilecek

Adliye vapur hakkında haciz kararı verildi

İstanbul muntaka liman reisiği dün sabah limanımıza gelen Panama dandvrah Rozita şilebinin tevkif edilmesi için alâkadarlara emir vermiştir. 3000 tonilâto büyüklüğünde olan vapur bundan evvel limanımızdan geçerken bura da boşalttığı ticari eşya dolayısıyla vapur acentası ile ithalatçı arasında bir ihtilâf zuhur etmiş ve bu ihtilâf ticaret mahkemesine intikal etmiştir.

Adliyece vukua gelen zarar ve ziyân sebebiyle Rozitanın haciz altına alınmasına karar verilmiştir.

Üsküdarın imarı yolunda yeni çalışmalar

Belediye Reis muavinini Üsküdar'da tetkikler yaptı

İstanbul Belediye reis muavinerinden B. Lütfi Aksoy, Üsküdar ve civarındaki imar faaliyetini, temizlik işlerini, Üsküdar meydanını tetkik etmiştir.

Üsküdarın imarına çalışırken burasının tarihi kıymeti göz önünde tutulacak, camilerin meydana çıkarılmasına, tarihi binalarına muhafazasına çalışılacaktır. Üsküdar meydanının tanzimi ön plana alınmıştır. Elektrik, tramvay ve tünel işletmesi umum müdürlüğü meydana modern şekilde tenvir edecek, Üsküdar, Kadıköy ve havallisi tramvay idaresi meydana güzel bir hale koyacak şekilde tadilat yapacaktır. B. Lütfi Aksoy C.H.P. kaza binasına uğramış, nahiye ve köylerin ihtiyaçlarını tesbit etmek üzere toplanan kaza mensuplarının dileklerini dinlemiştir.

Turfanda sebze fiyatında ihtikâr

Bamya, patlıcan ve domates fiyatlarıyla turfanda meyvaların fiyatlarında muhtelif semtlere göre bazan kiloda 10 - 15 ve hattâ 20 kuruş fiyat farkı bulunduğu hayretle görülmüştür. Bunun izalesi için kat'î bir tedbir arayan Belediye Reisliği âni bir kontrol - de Beşiktaş, Balıkpazarı, Büyükada, Üsküdar, Kadıköy ve Edirneke'de bu kabil maddelerin satış fiyatlarını tesbit etmiştir.

Bunlar sebze ve meyva hâlindeki alış fiyatlarına göre mukayese olunacaktır.

Fakir çocuklara giyecek hazırlanıyor

«İlk mekteplerdeki fakir, kimsesiz çocuklara yardım birliği» deposunda mevcut elbiselik ve manoluk kumaşlardan binlerce kat palto ve elbise yaptırılmıştır.

Birlik bunları vilâyetimizin tek mil kazarlarındaki ilk mekteplerde okuyan fakir ve kimsesiz çocuklara Cumhuriyet bayramında tevzi edecektir.

Ziraat Vekili gitti

Bir müddetten beri İstanbul ve Trakya'da zirai tetkiklerde bulunan Ziraat Vekili Muhlis Erkmen dün akşamki trenle Ankara'ya dönmüştür.

olmadığı gibi, üzerindeki adresi de doğrudan doğruya alayındaki adresim. Yani vaziyetten haberi yok.. Mektubu açıp okudum. Fakat hiç istemediğim bir hâdisle ile karşılaşmış. Annem İstanbul'a hareket ediyormuş.. Bu neden icabetti?.. Berid'in intiharından hiç bahsetmiyorum. Halbuki kız kardeşinin ana bildirmesi lâzım. Belki de biliyordur da bana yazmaya lüzum görmemiştir.

Şimdi iş tamamen değişti. Dün yazdığım mektupta tebdil hava zamanı arzu ettiğim yerde geçirmem için fikrini sormuştum. Halbuki annem bu mektubu almamış. Ben de karar verdim. Alayımın bulunacağı yerde kalacağım. Zaten o sessiz ve tenha kasabayı da göreceğim geldi.

Kâğıt kalemi elime alarak aname ikinci bir mektup yazdım ve her şeyi bildirdim. Hattâ Berid'in intiharı hakkında izahat bile istedim. Bakalım ne cevap gelecek.. Ben ondan ziyade ailesine acı-

Anadoluya gidecekler tesbit olunuyor

Bazı mazeretlerle vaktinde gidemiyenler bedava nakledilecek

Hükûmet tarafından Anadolu'ya nakillerini isteyip te 15 nisana kadar beyanname veren fakat bilâhare muhtelif mazeretleri çıktığından bilhassa çocukların mektep vaziyeti, hastalık gibi mücbir sebeplerle hareket edemiyenlerden şimdi gitmek isteyenlerin kaymakamlıklar tarafından tesbiti bugün akşama kadar ikmal olunacaktır. Kaymakamlıklar, bu hususta yalnız vaki olan müracaatları tesbit ile kalmayıp aynı zamanda evvelce müracaat yapmış olanlara zabıta vasıtasıyla tekrar gidip gitmiyeceklerini sordurmaktadır. Bu son tesbit işinden sonra artık her hangi şekilde olursa olsun müracaat kabul olunmayacaktır.

Bugünden sonra isimleri kaydedilmiş olan İstanbulluların Devlet Demiryolları ve Denizvolları ile beraber muhtelif postalara taksimi yapılacaktır. Bunlar yolu vapur ve katarlarla küçük kafileler halinde evvelce gideceklerini beyan namelerinde bildirdikleri muntakalara sevkotunacaktır.

Yelkenli haline getirilecek motörler

Koordinasyon Hey'eti kararı mu cübince seyrissefer yapamayan motörlü deniz vasıtalarının sahipleri bunları peyderpey yelkenli şekline koymaktadırlar.

Birçok kimseler Liman Reisi'ne başvurarak teknelerini bu şekilde tadil edeceklerini bildirmişlerdir. Liman Reisi'liği müsaade vermek için vaziyeti Vekâlete bildirmiştir.

Yalan yere yemin edenlere verilecek ceza

Adliye Vekâletinden Müddeiummîliğe gelen bir tamimde, Hukuk Mahkemelerinde tekevvün eden yalan yere yemin suçunun ceza mahkemelerindeki duruşmalarında hâkimlerin yazılı delil ramaları lâzım geldiği hakkındaki ceza mahkemeleri tevhiidi ihtisâ' hey'eti umumiyesi tarafından verilen karar bildirilmiştir.

dim. Hattâ öyle zannediyorum ki annem bu yüzden İstanbul'a gitti. Kardeşinin çocuğu intihar ederse elbette ki üzülecek.. Üstelik o Berid çok masum buluyordum. İhtimal ki bundan sonra annemin nazarında iyice haksız bir mevkide kalacağım..

Kendimi iyi hissettiğim şu sıralarda Suatla aynı yerde bulunmuş öyle fena oldu ki.. odadan dışarıya çıkmak istemiyordum. Her hangi bir yerde karşılaşmak benim için çok fena olacaktı.. kabahatli kendisi olduğu halde, bir de benimle görüşmek isteyişini hiç hoşuma gitmedi. Benimle sanki ne görüşecek?.. Daha İstanbul'dan ayrılırken ona dargın olduğumu belli etmemiş mi idim.

Kendi kendime düşünürken odaya hemşire girildi:

— Biraz evvel astegmen Suadın yanında idim. Kendisini göreceğini söyledi, çok sevindi.

Bir an için sevindim. Belki o gelebilecek bir hale gelinceye kadar

Sığır derisi fiyatları yükseliyor

Fiat Mürakabe Komisyonu bugün toplanıyor

Sığır derisi fiyatlarında görülen artışta olan yükselik devam etmektedir. Fiat mürakabe komisyonu bugün muntaka ticaret müdürlüğünde toplanarak deri fiyatlarının daha ziyade yükselmemesi için alınması lâzım gelen tedbirleri kararlaştıracaktır. Toplantıda şehrimizin tanınmış deri tacirleriyle fabrikatörleri de hazır bulunacaktır.

Deri fiyatlarının yükselmesi ayakta kalan deri fiyatlarını tesbit etmiş ve her nevi ayakta kalan cinslerine göre yüzde 10-15 miktarında artmıştır.

Gıda fiatları

Fiatların yükselme ve düşmeleri mürakabe komisyonuna bildirildi

Belediye İktisat işleri Müdür - lüğü her hafta piyasada kontrol - ler yaparak gıda maddeleri fiyatlarını tesbit etmekte, haftada iki defa fiyat listesi hazırlamaktadır. Fiyatlarda birdenbire yükselme veya düşme görüldüğü esnada, bu hususta malûmat verilmektedir.

Fiyat Mürakabe Komisyonu memurları sadece kontroller ve malûm işler üzerinde çalıştığından fiyat temevvüçleri Belediyenin nazarı dikkatini celbetmektedir. Be - lediye, bu tetkiklerden sonra hazırlanan istatistikleri her ay muntazaman Başvekâlet İstatistik U - mum Müdürlüğüne göndermekte - dir.

Halkevleri arasında yapılacak spor bayramı

Halkevleri arasında büyük bir spor bayramı yapılacaktır. Bu hususta hazırlıklar yapılmaktadır. Kızlar ve erkekler arasında muhtelif müsabakalar ve koşular yapılacaktır ve kazananlara mükâfatlar verilecektir. Müsabakalar her sene aynı günde tekrar edilecektir. Müsabakaların Fenerbahçe stadında yapılması düşünülmektedir.

Çocuk bahçelerine radyo konacak

Kuşat hazırlıkları ikmal edilme diğinden açılmaları Haziranın 23 üne bırakılan muhtelif semtlerdeki ilk mekteplerdeki «Çocuk bahçe - leri» nde bu yıl birer radyo da bulundurulması kararlaştırılmıştır. Radyonun neşriyatta bulunmadığı saatlerde plâklarla çocuklara mahsus neşriyat yapılacaktır.

ben buradan çıkmış bulunurum da, kendisiyle hiç görüşmemiş olurum.

Hemşire ise bu düşünüşümü anlamadığı için, Suat hakkında izahat vermekle beni memnun ettiğini zannediyordu.

— Ne tuhaf tesadüf değil mi Ferit bey?.. Aynı alayda çalışmış iki arkadaş, aynı zamanda bir hastahane'de yaralı olarak buluşuyorlar.

— Onunla aynı alayda çalıştığımızı nereden biliyorsunuz?..

— Kendisi anlattı. O da sizin gibi kanı sıcak bir subay.. yaralanıp ta buraya geldiğine çok müteessir.

— Benim bu hastahane'de olduğumu ona kim söyledi acaba?..

— Vallahi bilmem.. belki de doktorlardan işitmiştir. Hem bu o kadar garip bir şey değil ki. Bir hastahane'de yatan iki arkadaşın birbirinden haberdar olmasına imkân var mı?..

(Daba var)

DIŞ POLİTİKA

Dimağ mı kalb mi

Yazan: Prof. Şükrü Baban

A iman ordularının şimale çekilmeleri neticesinde, Rusya bir taarruz hazırlığı bahis mevzuu olduğu, tasrih edilmeğe başlamıştı. Esasen İngiliz bayve - kilî Mister Cörçil, iktidara geldiği gündünden beri, söylediği muhtelif nutukların hemen hepsinde ve her vesile ile Hitlerin Moskova'ya te - cavüz edeceğini teskar etti. Bakı petrolleri, Ukraynanın buğdayı Britanya hükûmet reisinin her hitabesinde Alman zınamdarları - nın gözleri önünde parlatmak istediği bir gayedir.

Büyük Britanyanın, her zaman tekerür eden ve malûm olan si - yaseti, muharebeyi uzatmak, dalandırmak, budaklandırmak, böylece hasım taraf meşgul iken ha - zırlıklarını ikmal ederek nihai darbeyi vurmak ve istenilen in - giliz sulhünü elde eylemek..

Fransız başvekilî Amiral Darlan son nutkunda bu ciheti pek açık olarak tavzih etmiş idi. Diyordu ki:

«Daha 1940 tarihinde yani be - nüt Almanya'ya karşı koymak il - zere çıkarılacak kuvvetlerin en mühimmi ve en satvetlisini Fransız ordusu teşkil ettiği bir sırada bile, İngilizler uzun seneler har - be hazırlanıyorlardı. Bu beş yüz milyon nüfusluk imparatorluk mu hasamatın ilk on ayı zarfında an - cak (200.000) kişi gönderdi. Ada - larındaki betonlu sığınaklarında veya uzak Kanada müstemleke - lerinde belki İngilizler böyle uzun vâdî bir intizara tahammül edebilirler fakat bu esnada Fransız milleti amelî bir surette yavaş bir ölüme mahkûm olacaktır. Güllüğü bir faraziye olmadığın kabul et - sek bile İngiliz kuvvetlerinin Pa - risi kurtarmaya muvaffak olduk - ları vakit de bu kuvvetler Fran - sanın payitahtına değil bir mezar - lığa gireceklerdir.»

İngilterenin çok eski bir mütte - fi olan ve harp plânlarını mu - tereken yapan bir hükûmet reisi - nin bu sözleri Büyük Britanyanın harp siyasetini açıkça göstermek - tedir ki; Cermenlerin Ruslara bir taarruzi hazırlık için, Büyük Bri - tanyan imparatorluğuna en geniş bir imkân bahşeder.

Yalnız Londra hükûmetinin pek ziyade arzu edeceği bir harp sey - rini Berlinin takip edeceğini tah - min etmek behemehâl isabet göstermek değildir. Almanya müca - deleyi bugüne kadar istediği isti - kamette ve istediği şekilde idare etmiştir. Yoksa Sen Ceymiş kabi - nesinin arzularına göre değil.. Bi - naenaleyh aralıktâ intişar eden fa - kat Berlin'den değil Rusyadan ge - len bir tezkibe inanamak kabildir. Rus istikameti bahis mevzuu de - ğilse ve bu yazı âtil veya bâtil geçirecek Anglo Saksonlara hazır - lanmak fırsatı vermek de Mihver için en makul bir yol değilse hâ - diseler ne türlü inkişaf edebilir?

Artık burada tahmin ve hayalin dizginini salıvermek kabildir; ya - nız takriben iki yıllık harbin isti - kameti tetkik olunarak bazı mu - hakeme ve istihraçlarda bulun - lunmak kabildir.

Almanya, Fransa izmihlâlinden sonra, Adaya derhal taarruz ede - nemekle belki bir fırsat kaçırır - mış fakat bilâhare bu ziyâ telâfi için ada sıkı bir bombardmana tâbi tutuldu. Bundan gaye; harp imalatını kuvvetle sekteye uğrat - mak ve şehirleri mütemadiyen dövmekle de halkın maneviyatını yok etmek.. iki gayenin birinde bir parça muvaffakiyet olsa da bu muvaffakiyeti ikinci noktada bîs - büttin aksi bir netice vermekle telâfi edilmiş sayılabilir. Yani İn - giliz halkı bombardımanlarla telefât verdikçe maneviyatını daha yük - seltti ve intikam hissi de diğer hırslara inzıman etti.

Bunun üzerine bu vâdide yü - rünmekle beraber imparatorluğun kafası sayılan adalara ilâveten İn - giliz kalbine de hücum düşünül - dü. O da Mısır ve Süveyş idi. Bil - hassa İtalya bu vazifeyi üzerine aldı ve iki noktadan taarruz etti; Libya ve Yunanistan. Her iki sa - hada da uzun müsavatardan ve İngiliz Yunan kuvvetleriyle boğuş - malardan sonra Libyada Bingazi - ye kadar dönmeye ve Balkan cep - hesinde Arnavutluğu da kısmen üste vermeğe mahkûm oldu. O zaman Alman kuvvetleri ise mü - dahale ederek Libyada eski vazı - yeti bir hafta içinde iade ettiği gi - (Devamı 4 üncü sayfada).

SÜNGÜLER PARLADI!

Müellifi: İRFAN DOĞAN

Edebi Roman: 55

— Vallahi tamamilen aklımda kalmadı. Mes'ut müydü, Sadi miydi, hatırlıyamıyorum. Esmer bir şey.. on beş gün evvel gelmişti. İkinci ameliyathalar koğuşunda yatıyordı..

Birden bire sarardım ve sordum: — Suat mı?..

— Hah tamam.. yabancı bir isim değil amma, nedense aklımdan çı - kıverdi. Taniyor musunuz siz o - nu?..

— Suat isminde tanıdığım subay var amma, belki de bu başkasıdır. Çünkü onun bu hastahane'de bulunmasına imkân yoktur. Size be - ni ne diye sordu?

— Yaralı olarak burada yatmış..

SON HABERLER

Yunan Kralı

İngiliz Kralının mesajına cevap verdi

Londra, 15 (A.A.) — Elenor Kralı jorj, İngiliz Kralının Yunanistanda ve Girid'e Yunan milletinin kahramanlığını öven mesajına verdiği cevapta ezimle sunuları söylemiştir:

«İngiliz ve İmparatorluk kitalarının muhteşem cesaretini, hepimiz iyi biliyoruz. Yunanistan muharebesinde ve Epik mücadelenin Girid'deki nihai safhasında, majestelerinin kitaları, kudret ve şöhretlerinin fevkine çıkmışlar ve saltanat devrinin tarihinde altın harflerle daima yazılı kalacak cesaret ve cesret harikaları yarınmışlardır.»

İspanyada

İlkbahar manevraları nihayetlendi

Madrid, 15 (A.A.) — San Pedro talingahında General Frankonun huzurunda yapılmakta olan Pnadar tüneninin ilkbahar manevraları nihaye tbulmuştur. Yedi hafta süren manevralara General Rada kumanda etmiştir. 12 İspanyol generali, Alman askeri ataşesi ve Arjantin, Boliviya, Küba, Uruguay mümissilleri manevrada hazır bulunmuşlardır. Manevranın nihai muharebbe safhası, bir düşman mevzinin işgaline neticelenmiştir.

Manevralara iki piyade alayı, iki zırhlı bölük, ağır ve hafif topçu, mitalyöz müfrezeleri, alev saçan aletler, bombardıman ve avcı tayyareleri iştirak etmiştir. Manevraların sonunda General Franko kıtaat kumandanlarına memnuniyetini bildirmiştir.

İtalyan tebliği

Roma 15 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 375 numaralı tebliği:

14 Haziran gecesi tayyareleri -miz İskenderiye deniz üssünü bombardıman etmişlerdir.

Şimali Afrika'da İtalyan ve Alman hava teşekkülleri Tobruk istihkamlarını mükerreren bombardıman etmişler ve büyük yangınlar çıkarmışlardır. Müstahkem mevkin semasında Hurricane tipinde iki tayyare düşürülmüştür.

Ege denizinde İngiliz tayyareleri Rodos adasının üstüne bombalar atmışlardır.

16 HAZİRAN PAZARTESİ

7.30 Program, Saat ayarı. 7.33 Hafif program. 7.45 Ajans haberleri. 8.00 Hafif programı devamı. 8.30 Evlin saatı. 12.30 Program Saat ayarı. 12.33 Şarkı ve türküler. 12.45 Ajans haberleri. 13.00 Karışık program. 13.15 Şarkı ve türküler programının devamı. 13.30 Karışık program.

18.00 Program, saat ayarı. 18.03 Fasil Sazi. 18.30 Ziraat Takvimi. 18.40 Müzika sazlardan söz eserleri. 19.00 (Mehmedin saati). 19.15 Bando parçaları. 19.30 Saat ayarı ve Ajans haberleri. 19.45 Radyo caz orkestrası. 20.15 Radyo gazetesi. 20.45 Bir halk türküsü eğleniyoruz. 21.00 Memleket postası. 21.10 Solo şarkılar. 21.25 (Hoş beş) 21.45 Radyo senfonî orkestrası. 22.30 Saat ayarı Ajans haberleri. 22.45 Cazband. 23.25 Yarınki program, ve kapanış.

ASKERİ VAZİYET

SURIYE MUHAREBE RİNİN KISA SÜRMESİ MUHTELMEDİR

Suriyede müttefiklerin şkan dükmeden hedefe varma, politikası ve Vişye sadık kuvvetlerin mukavemeti yüzünden harekât ağırlaşmış bulunmaktadır. Bu vaziyete göre Suriyede ki harekâtın uzun süreceği anlaşılmaktadır. Fakat Vişi kuvvetleri müstihane bir anlaşılmaya mukabil mukavemetten vazgeçerse Suriye davası halledilmiş olur. Son haberlere göre Vişi kuvvetleri Suriyeli müttefiklere terke taraftar görünmemekte ve şiddetli bir mukavemet göstermektedirler.

Müttefikler halen Byrut karpalarına dayanmak üzere bulunmaktadır. Diğer taraftan Şamın muharebesiz teslim olmasını beklenmektedir.

Eğer bu gehir müzakere yolile teslim edilmezse kuvvetli İngiliz kitalarının Şama girmeleri çok güç olmayacaktır.

Edenin mesajı

Irakın istiklâline riayet edilecek

Bağdad, 15 (A.A.) — İngiltere Hariciye Nazırı Eden, Irak Hariciye Nezaretine bir mesaj göndererek İngiltere'nin Irakın istiklâline riayet etmekten vazgeçmediğini bildirmiştir.

Yedek pilotlar

900 den fazla Alman tayyaresi düşürdü

Londra, 15 (A.A.) — İngiliz hava nezareti istihbarat bürosunun bildirdiğine göre harpten evvel boş zamanlarında pilotluk talimi görmüş olan İngiliz hava kuvvetleri yedek pilotları, şimdiye kadar İngiltere üzerinde 900 den fazla Alman tayyaresi düşürmüşlerdir. Bu miktar, İngiltere'deki müdafaa teşkilâtı tarafından düşürülen tayyarelerin dörtte biridir. Gece avcıları, bilhassa dikkate değer muvaffakiyetler elde etmişlerdir. Bunlar arasında Middlesix filosu düşmanın 30 dan fazla gece akıncısını düşürmüştür.

Amerika Maliye Nazırının nutku

Amherst, 15 (A.A.) — Amerika Maliye Nazırı Amherst kolleji talebelerine verdiği ziyafette bir nutuk söyleyerek demiştir ki:

«Amerikan milleti, hürriyetini müdafaa etmek için harbe hazır olmazsa hürriyetini muhafaza edemez. Derhal harekete geçmek kuyumeli hürriyetimizi kaybetmek tehlikesine maruz kalmız.»

Japonyaya gönderilen mallar

Newyork, 15 (A.A.) — Tass: Newyork Post gazetesi bir makalesinde, Amerikadan yapılmakta olan ihraçat ve bu meydana japonyaya gönderilen petrol hakkındaki tasfiliatı nesredilmesini meneden ve ticaret nezareti tarafından itihaz olunan kararı protesto etmektedir.

Küçük haberler

* Vaşington. — Federal istikraz idaresi ayda beş yüz bombardıman tayyaresi imaline ait programın tabiki cümlesinden olarak, bu imalatı yapacak fabrikaların tesisi için bir milyar dolar tediyedecektir.

* Tokyo. — Japon tebliği: Donanmaya mensup tayyareler, Cuncing'e karşı tahrik şiddetli bir hücum yapmıştı. Mühim askeri hedeflere isabeller vaki olmuş ve 10 dan fazla büyük yangın çıktığı görülmüştür.

* Roma. — Nafia Nazırı tarafından nesredilen rapora göre, birinci harp senesi zarfında İtalyada 844 alarm verilmiş ve İtalyada muhtelif yerler, 70 vana ve 3 deniz bombardımanına maruz kalmıştır.

* Şanghay. — Fransız makamları, Şanghay Fransız imtiyazlı müntakasında İngilterenin müdafaaı için teberül ler yapılımasını menetmişlerdir.

* Boston. — Forrest ve Fitch imnideki yeni torpido muhripleri denize imişlerdir. Muhripler bir seneden daha az bir müddet içinde inşa edilmiştir. (A.A.)

Notlar...

Cumhuriyetten sonra çıkan gazete ve mecmualar

Matbuat Umum Müdürlüğü bu yıl içinde Türk matbuatına faydalı eserler neşretti. Bu eserlerden biri de Feridun Fazl Tülbentçin büyük vukuf ve mesaisi neticesinde meydana gelen «Cumhuriyetten sonra çıkan gazete ve mecmualar» adlı eserdir.

Feridun Fazl Tülbentçinin bu değerli eserinde Cumhuriyetin ilânından 1940 yılına kadar çıkan ve kapanan gazete ve mecmuaların adedi, hangi dillerde, ne şekilde çıktıkları ve neden bahsettikleri çok vazih bir tablo halinde görülmektedir.

Bu kıymetli eserin bildirdiğine göre, 29 İkteşrin 1923 yılından 31 İkkânun 1940 tarihine kadar Türkiye'de 211 gündelik siyasi gazete, 10 gayri siyasi gazete, 216 gündelik olmayan siyasi gazete, 50 gündelik olmayan resmi gazete, 57 gündelik olmayan gayri siyasi gazete çıkmıştır.

Gazetelerden başka: 27 siyasi mecmua, 107 resmî mecmua, 288 san'at, edebiyat ve kültür mecmuası, 158 meslek mecmuası, 94 çocuk ve talebe mecmuası, 26 spor mecmuası, 145 sinema, aile, Mağazin, Salon ve Mizah mecmuası ve 163 ticari, mali gayri siyasi ve muhtelif mecmua çıkmıştır ki, bu suretle Cumhuriyetten sonra çıkan gazete ve mecmuaların sayısı 1558 i bulmuştur.

Bu kıymetli eser içinde Cumhuriyetten sonra çıkan bütün gazete ve mecmuaların ne zaman, nerede ve ne kadar çıktığı, müsbet mesainin bir tezahürü olarak karşımıza çıkmış bulunuyor.

Bilhassa gazeteciliğimizin tarihî ile uğraşanlara ve uğraşacaklara çok büyük faydalar temin edecek olan bu kıymetli eser matbuatımız için bir kazançtır.

Muhterem Feridun Fazl Tülbentçinin matbuatımıza kazandırdığı, bu uzun ve yorucu bir mesainin mahsulü olan eserini takdir ve teşekkürle karşılamak kendisini tebrik etmeği vazife bilir.

M. K.

14 tayyare düşürüldü

Londra 15 (A.A.) — Bugün şafakla biten hafta içinde İngiltere'nin üzerinde ve civarında 7si evvelisi aksayarak olmak üzere 14 düşman tayyaresi düşürülmüştür. Aynı müddet zarfında İngiltere üzerinde yalnız bir İngiliz tayyaresi kaybolmuştur.

O esnada bir taksi geçti fakat içinde müşterileri vardı. Arkasından bir hususî otomobil görüldü ve Loiseau'nun telaşı işaretlerine lakaıyt kaldı. Nihayet tekerlek değişti ve yola koyuldular.

Genç kızın apartmanı katanlığa gömülmüştü, Loiseau şoföre beklemesini söyleyerek binaya daldı. Basamakları dörder çıkıyordu. Kapının ziline bastı ve yüreği çarparak bekledi. Bir müddet sonra genç kızın sesi işitildi:

— Kim o?
— Ben... Loiseau... Aç... Çabuk!

Janine bir atkıya bürünerek kapıyı araladı. Fakat Loiseau amirane bir hareketle kapıyı terek içeri girdi. Janine hayret içinde idi. Uysal ve sakin Loiseau'yu âdeta tanıyamıyordu. Sordu:

— Ne oluyoruz?... Nedir bu fırtına gibi giriş?...
— Zavallı Janine... Her halde haberin vardır... Fakat hayır... Görüyorum ki Romer sana bir şey söylememiş...

Genç kız bir şey söylemeye muktedir olmadan dehşetle arkakadaşına bakıyordu. Nihayet bütün kuvvetini toplayarak bağırdı: zannile şu kelimeyi telâffuz edebildi:

— Bitti mi?
— Hayır... Fakat birazdan...
— İmkânı yok... Olamaz...

Genç kız olduğu yerde döndü. Sonra bütün iradesini kullanarak durdu. Siması sertleşti. Loiseau. eskiden tanıdığı Janine'i, cessur ve ahlâkî genç kıızı şimdi yine karşısında görüyordu.

SPOR

Beşiktaşlılar dün Fenerbahçeyi 3-1 mağlûp etti!

Bu galibiyetle siyah beyazlılar bu senenin de millî küme şampiyonluğunu kazanmış oldular

Yazan: FARUK ERER

Millî küme maçlarına dün Fenerstadında devam edildi. İlk resmî maçı Galatasarayla İstanbulspor yaptılar.

Galatasarayın akınıla başhyan müsabakanın ilk dakikaları sarısiyahlı kalenin önünde dolayışordu. Her an bir sayı olması beklenirken nihayet sekizinci dakikada bu intizar tahakkuk ederek top İstanbulspor kalesine girdi.

On dokuzuncu dakikada Galatasaray aleyhine bir frikik verildi. Tarık bu fırsatı güzel bir şütle ağlara takarak takımını berabere bir vaziyete getirdi.

Vaziyet berabere olunca Galatasarayın tekrar hücumu geçtiğini görüyoruz. Bu tazyik semeresini vermekte gecikmedi. Efsakın güzel bir pas alan Mehmet Ali Galatasarayı tekrar galibiyete kavuşturdu.

On yedinci dakikada sarı - kırmızı müdafasına yüklenen İstanbulsporlular tekrar berabere oldular. Ve devre de (2-2) bitti.

İkinci devrede rüzgârın daha şiddetlenmesi oyunun zevkini karmıya başlamıştı. Bu kısımda iki taraf da galibiyeti elde etmek için âdetâ didinmiye başladılar.

Yirmi ikinci dakikada İstanbulspor kalesine yüklenen Galatasaraylılar kale önünde Cemil vasıtasıyla bir favl yaptılar. Her kes hademin favl çalacağını tahmin ederken Şazi Tezcan buna aldırma-yınca Efsak topu kaptı ve galibiyet golünü attı.

Maçın bundan sonraki kısmı değişmeden (3 - 2) İstanbulsporun mağlûbiyetle bitti.

BEŞİKTAŞ - FENER

Oyuna başlamadan evvel Fenerin eski sağ açığı Niyazinin ölen babası için bir dakika sükût edildi.

İlk dakikada derhal akına geçen Fenerliler Rebfin ortadağı güzel bir topa derhal gol pozisyonuna girdiler. Fakat netice alınmadı.

Fenerliler dokuzuncu dakikada kazandıkları bir frikikten de bir netice alamadılar. Biraz sonra Beşiktaş kaiesi yine karıştı. Ayaktan ayağa giden top boş kaleye bir türlü girmedi.

Büyük Zabit Romanı: 46

Türkçesi M. Feridun

— Hemen Galbin'e gidelim!
Janine bunu söyledikten sonra bir lâhza içinde gitti ve merdivenden uçuymuş gibi aşağı indi. Loiseau ona yetişmekte güçlük çekiyordu. Taksi ile garaja gittiler. Bir kaç dakika sonra genç kızın otomobili doktorunkliniğe doğru suratle yol alıyordu.

Janine kapıyı açmayacaklarını bildiği için zili çalmak ve koşmak zahmetine katlanmadı. Kliniktekilerin ne mal olduğunu anlamıştı. Bu tecrübesinden şimdi istifade edemeyi.

Otomobili ni demir parmaklığun yanına kadar getirdi. Köriğün üstüne çıkarak parmaklığı ucuna kadar yükseldi. İki arkadaş birbirlerine yardım ederek parmaklığı aşp bahçenin içine atıldılar. Karanlığa dalmış olan binaya yaklaşırlarken kepenklerin arasından bir ışık sızdığını gördüler. Bu ışık Galbin'in iş o. dasından geliyordu. Genç kız kapıyı yaklayıp kapalı olduğunu anladıktan sonra:

— Haydi bakalım!
Diyerek kepenklere vurmayı

başladı. Nihayet doktorun sesi işitildi. Gece yarısından sonra böyle garip bir şekilde kendisinin rahatsız etmek cür'etini gösterenlere karşı bir şeyler humurdanıyordu. Pencere açıldı. Galbin görüldü. Gelenleri tanıyanca elindeki kocaman tabancayı indirdi.

— Bunlar bizim gazeteciler, diye söylendi. Bu saatte bendene istiyorlar acaba?

Janine cevap vermeden arkadasının yardımıle pencerenin yanına kadar yükseldi ve doktorun göğsünden iterek odanın içine atladı. Ne olursa olsun, her şeyi göze almıştı. Loiseau da öf. liyerek, püflüyle arkadaşını taklit etti. Şimdi her ihtimale karşı onu korumak için arkasındadır duruyordu. Genç kız azimli bir sesle:

— Doktor, dedi, Langland'e görmek istiyorum!
— İmkânı yok... Size müsaade edemem...

— Fakat sizin yüzünüzden ben bir masumu kurtaramıyacağım...
— Mücrim olduğu tahakkuk etmiyen bir adamın hayatını tehlikeye koyarak cürmü isbat edilemez, mahkûm olan bir adamı kurtarmak istiyorsunuz. Sizin böyle bir şey yapmaya hakkınız yoktur!

— Fakat ben Laumier'nin masu m olduğunu ve katilin burada bulunduğunu kat'iyetle biliyorum.

Doktor gülmiye başladı. Bu gülüş nahoş, tahkirâmizdi. Janine hiddetle bağırdı:

(Daha var)

On dokuzuncu dakikada Beşiktaş kalesine arka arkaya iki kornegekildi. Bunlar da neticesiz...

Nihayet otuz yedinci dakikada Küçük Fikretin Beşiktaş kalesine indirdiği topu Niyazi ağlara taktı.

Mağlûp vaziyete düşen İstanbul şampiyonu derhal hücumu geçti. Ve kırkinci dakikada Şerefin ayağıle oyun berabere oldu. Bu beraberlik siyah - beyazlıların oyununu anı olarak değiştirmişti. Ve hemen biraz sonra İbrahim güzel bir şütle ikinci golü de attı ve devre (2-1) Beşiktaşın galibiyetle sona erdi.

Galatasaray İstanbulspor 3-2 yenebildi

İkinci devrede Beşiktaş rüzgârda arkasına alarak akınlarına başladı. Bu devreyi şu şekilde hülasa etmek kabilirdi:

Beşiktaşın mütemadi tazyiki karşısında Fenerliler sadece müdafaa oyunu oynadılar. Sarı - lacivertli forlar bilhassa Ali Rızanın himmetile âdetâ yok olmuşlardı. Bu hattın en iyi oyuncusu Fikret de iki Beşiktaşlı tarafından marke edilince ötekiler hiç bir şey yapamadılar.

Bu devrede Beşiktaş takımı İbrahimin ayağıle otuz yedinci dakikada bir gol daha atarak maçı (3-1) kazanmak suretile 1940-1941 millî küme şampiyonluğunu kazandı.

HUSUSİ MAÇLAR

Sabahleyin hususî mahiyette yapılan maçlarda Fenerbahçe genç takımı Feneriyılmaz (3-1) yenmiş ve Beşiktaş - Fener B takımları da (1-1) berabere kalmışlardır.

Bisiklet yarışı

İstanbul Bölgesi Bisiklet Ajanlığının Beden terbiyesi mükellefleri arasında tertip ettiği ilk teşvik yarışı dün sabah Mecidiyeköy ile Haciosman tepesi arasında ve iki grup halinde yapılmıştır.

Bütün bu hâlât Öz Türkleri, a - detleri pek az da olsa galeyana getirmişe kâfi sebeplerdenli. Sultan Aziz devrinin Öz Türkçüleri başında İspartalı Hüseyin Avni paşası, Amasyalı Rüşti paşa gibiler vardı.

Bunlar, Mithat paşa ve avene - sine karşı sureta taraftar olmakla beraber kat'iyen meşrutiyeti idare taraftarı değillerdi.

Nitekim, Mithat paşa ve taraftarları Sultan Azizin hal'inde en büyük roller oynadıkları halde Sultan Muradın tahta çıkmasıyla beraber meşrutiyeti idare ve kanunu esaslı tesise muvaffak olamadılar.

Bir Öz Türk, tarihin bu kısmı içinde oynamadı. Yazı yazar mükudretini gösteremedi. Göstermek isteyenler ve cür'et gösterenler, Sultan Hamidin hal'i ile vücade gelen meşrutiyet devrinde türlü hakarete ve sefaletle uğradılar... bir çokları da ipe gitti.

Öz Türk vatandaşında devlet işlerine ve rejim işlerine karışmak ve Türk milletinin mukadderatı üzerinde rol oynamak ve, hâkim olmak yalnız, Öz Türklerin hakkı olduğunu söylüyorlar ve yazılarında fâş edenler türlü akibetlere uğradılar.

Meselâ, bu münevverler Sultan Azizin son devri saltanatında şöyle düşünüyorlardı. Osmanlılar, meşrutiyet ve hürriyet isteyebilirler, fakat, bu, Öz Türkün zararınadır. Öz Türkün gayri anasır, tanzimatı hayriyeden sonra, ecnebi devletlerin nüfuzile devlet içinde devlet teşkiline teğebbüs etmişlerdir. Her biri istiklâllerine kavuşmak ve devleti parçalamak için gizli teğekküller vücade getirmişlerdir. Binaenaleyh, böyle bir cemaatle meşrutiyet ve hürriyet vücade getirmek cinnettir. Osmanlı camiasını bir an evvel yıkmaktır. Bu suretle hareket. Öz Türkü ve, bu saltanatın öz varisi olanları arkadan vurmaktır birdir.

Bu, münevverler daha ileri gidecek aralarından şu mahrem dedikodu yapıyorlardı:

Mithat paşa, ded itibarile Arnavuttur... Namık Kemal, Arnavuttur... Ziya paşa Çerkeştir. Şinasi, yeniçeri deyişmesidir.

Hattâ, Sultan Hamit devrinin Öz Türk münevverleri Namık Kemal'in tahrîbi harabatında kendisinin Arnavut olduğunu ilân etti. Şinî de dedikoduları arasında koy-

muşlardı.

(Daha var)

Her iki grupun birinciden beşinciye kadar derece alanları arasında tekrar yapılan on dört kilometrelik bir yarış neticesinde Topkapı klübü mükelleflerinden Sabri Doğudağ 19 dakikada birinci, Taksim Gençlik klübü mükelleflerinden Varuş Bak ikinci, Beykoz kundura fabrikası mükelleflerinden Halil Şaşmaz üçüncü, Topkapı mükelleflerinden Necmi Argun dördüncü, Feshane mükelleflerinden Mehmet Vurguş beşinci ve Mustafa Bediz altıncı olmuşlardır.

Birinciden altıncıya kadar derece alanlara birer madalya verilmiştir.

23 mükellefin iştirak ettiği bu ilk teşvik yarışı çok muntazam cereyan etmiş ve bir çok meraklı tarafından heyecanla takip edilmiştir.

Kadın mükellefler toplandı

Beden terbiyesi kadın mükellefleri dün de saat 14.30 da erkek mükellefler yerine Gülhane parkında toplanmışlardır.

— Büyük tarihi roman:117—
Sultan Aziz Nasıl Öldürüldü?

Yazan:M. Sami Karayel

Âli paşa ikinci Veliahd Abdülhamide mahrem olarak telkinatta bulunuyordu

Bütün bu hâlât Öz Türkleri, a - detleri pek az da olsa galeyana getirmişe kâfi sebeplerdenli. Sultan Aziz devrinin Öz Türkçüleri başında İspartalı Hüseyin Avni paşası, Amasyalı Rüşti paşa gibiler vardı.

Bunlar, Mithat paşa ve avene - sine karşı sureta taraftar olmakla beraber kat'iyen meşrutiyeti idare taraftarı değillerdi.

Nitekim, Mithat paşa ve taraftarları Sultan Azizin hal'inde en büyük roller oynadıkları halde Sultan Muradın tahta çıkmasıyla beraber meşrutiyeti idare ve kanunu esaslı tesise muvaffak olamadılar.

Bir Öz Türk, tarihin bu kısmı içinde oynamadı. Yazı yazar mükudretini gösteremedi. Göstermek isteyenler ve cür'et gösterenler, Sultan Hamidin hal'i ile vücade gelen meşrutiyet devrinde türlü hakarete ve sefaletle uğradılar... bir çokları da ipe gitti.

Öz Türk vatandaşında devlet işlerine ve rejim işlerine karışmak ve Türk milletinin mukadderatı üzerinde rol oynamak ve, hâkim olmak yalnız, Öz Türklerin hakkı olduğunu söylüyorlar ve yazılarında fâş edenler türlü akibetlere uğradılar.

Meselâ, bu münevverler Sultan Azizin son devri saltanatında şöyle düşünüyorlardı. Osmanlılar, meşrutiyet ve hürriyet isteyebilirler, fakat, bu, Öz Türkün zararınadır. Öz Türkün gayri anasır, tanzimatı hayriyeden sonra, ecnebi devletlerin nüfuzile devlet içinde devlet teşkiline teğebbüs etmişlerdir. Her biri istiklâllerine kavuşmak ve devleti parçalamak için gizli teğekküller vücade getirmişlerdir. Binaenaleyh, böyle bir cemaatle meşrutiyet ve hürriyet vücade getirmek cinnettir. Osmanlı camiasını bir an evvel yıkmaktır. Bu suretle hareket. Öz Türkü ve, bu saltanatın öz varisi olanları arkadan vurmaktır birdir.

Bu, münevverler daha ileri gidecek aralarından şu mahrem dedikodu yapıyorlardı:

Mithat paşa, ded itibarile Arnavuttur... Namık Kemal, Arnavuttur... Ziya paşa Çerkeştir. Şinasi, yeniçeri deyişmesidir.

Hattâ, Sultan Hamit devrinin Öz Türk münevverleri Namık Kemal'in tahrîbi harabatında kendisinin Arnavut olduğunu ilân etti. Şinî de dedikoduları arasında koy-

muşlardı.

(Daha var)

Nanemollanın Köşesi

Belediye'nin yeni kararları

Belediye, bu yaz tatbik edilmek üzere eğlence yerleri hakkında bazı kararlar vermiş. Alâkadarlara tebliğ edilen bu kararlara göre, Belediyece tasdik edilen tarife haricinde halktan para alınmasına mâni olunacaktır. Nanemolla:

— İyi hoş amma, bu kabil tedbir ve kararlar her mevsim başında alınır, fakat tatbik edilemez. Çünkü kontrol teşkilâtı dardır. dedi ve ilâve etti:

— Anlaşıyor ki, Belediye karar vermeden evvel bunları tatbik edecek teşkilâtını imkân nisbetinde tevsi etse, vatandaşlar lehinde daha hayırlı, daha müsbet işler başarabilecek

Dilinin altında sakladığı bakla

Dün bir sabah gazetesinde gazete tahminlerinden bahseden Server Bedi, bir çok muharrirlerimizin Fransa, İngiltere, ve Amerika hakkında tahminden ziyade mübâlagalı bir şekilde kanaat beyan ettiklerini ileri sürerek bu muharrirlerin iddialarından hiç birisinin aslı çıkmadığını söylüyor. Nanemolla:

— Server Bedi doğru söylüyor, dedi ve sözlerini şöyle bitirdi:

— Fakat yanlışlığı bir nokta var: İddiaları yanlış çıkan muharrirler yalnız demokrasiler lehinde yazanlar değil, daha fazla Mih-verperestlerdir. Kendisi de bunu bildiği için dilinin altında sakladığı baklayı ortaya çıkarmak için yazıyor galiba?

M. K.

Büyük tarihi roman:117—

Sultan Aziz Nasıl Öldürüldü?

Yazan:M. Sami Karayel

Âli paşa ikinci Veliahd Abdülhamide mahrem olarak telkinatta bulunuyordu

Bütün bu hâlât Öz Türkleri, a - detleri pek az da olsa galeyana getirmişe kâfi sebeplerdenli. Sultan Aziz devrinin Öz Türkçüleri başında İspartalı Hüseyin Avni paşası, Amasyalı Rüşti paşa gibiler vardı.

Bunlar, Mithat paşa ve avene - sine karşı sureta taraftar olmakla beraber kat'iyen meşrutiyeti idare taraftarı değillerdi.

Nitekim, Mithat paşa ve taraftarları Sultan Azizin hal'inde en büyük roller oynadıkları halde Sultan Muradın tahta çıkmasıyla beraber meşrutiyeti idare ve kanunu esaslı tesise muvaffak olamadılar.

Bir Öz Türk, tarihin bu kısmı içinde oynamadı. Yazı yazar mükudretini gösteremedi. Göstermek isteyenler ve cür'et gösterenler, Sultan Hamidin hal'i ile vücade gelen meşrutiyet devrinde türlü hakarete ve sefaletle uğradılar... bir çokları da ipe gitti.

Öz Türk vatandaşında devlet işlerine ve rejim işlerine karışmak ve Türk milletinin mukadderatı üzerinde rol oynamak ve, hâkim olmak yalnız, Öz Türklerin hakkı olduğunu söylüyorlar ve yazılarında fâş

Nakıl vasıtaları

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

ların muayene tarihleri şöyle tesbit edilmiştir:
İcra Vekilleri Heyeti kararla seyrüseferine müsaade edilmiş olan otomobiller:
19/6/941 tarihinde 400-800 numara, 21/6/941 800-1400 Kadıköy.

TAKSİLER

23/6/941	1501—1600	Çift
24/6/941	1501—1600	Tek
25/6/941	1601—1700	Çift
26/6/941	1601—1700	Tek
27/6/941	1701—1800	Çift
28/6/941	1701—1800	Tek
30/6/941	1801—1900	Çift
1/7/941	1801—1900	Tek
2/7/941	1901—2000	Çift
3/7/941	1901—2000	Tek
4/7/941	2001—2100	Çift
5/7/941	2001—2100	Tek
7/7/941	2101—2200	Çift
8/7/941	2101—2200	Tek
9/7/941	2201—2300	Çift
10/7/941	2201—2300	Tek
11/7/941	2301—2400	Çift
12/7/941	2301—2400	Tek
14/7/941	2401—2500	Çift
15/7/941	2401—2500	Tek
16/7/941	2501—2600	Çift
17/7/941	2501—2600	Tek
18/7/941	2601—2700	Çift
19/7/941	2601—2700	Tek
21/7/941	2701—2800	Çift
22/7/941	2701—2800	Tek
23/7/941	2801—2900	Çift
24/7/941	2801—2900	Tek
25/7/941	2901—3000	Çift
26/7/941	2901—3000	Tek
28/7/941	3001—3100	Çift
29/7/941	3001—3100	Tek
31/7/941	3101—3200	Çift
1/8/941	3101—3200	Tek
2/8/941	3201—3300	Çift
3/8/941	3201—3300	Tek

OTOBÜSLER

4/8/941	3001—3040	Kamyon ve Kamyonetler
5/8/941	3041—3080	
6/8/941	3081—3120	
7/8/941	3121—3160	
8/8/941	3161—3200	
9/8/941	Kadıköy	
11/8/941	3401—3500	
12/8/941	3501—3600	
13/8/941	3601—3700	
14/8/941	3701—3800	
15/8/941	3801—3900	
16/8/941	Kadıköy	
18/8/941	3901—4000	
19/8/941	4001—4100	
20/8/941	4101—4200	
21/8/941	4201—4300	
22/8/941	Kadıköy	
23/8/941	Kadıköy	
25/8/941	1—100	Resmî otomobil, kamyon ve kamyonetleri
26/8/941	101—200	
27/8/941	201—300	
28/8/941	301—400	
29/8/941	401—500	
30/8/941	Kadıköy	

Kaçakçılık kanunu

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

bir kısmını, meşru arazide bulunup da tayin edilen müddet zarfında sahipliği çıkmayan hayvanatın müzayade suretiyle satışı ile elde edeceklerdir. Ayrıca ücretli bekçi teşkilatları meydana getirilecek ve bu bekçiler korucu olmayan yerlerde de korucu vazifesini göreceklerdir.

KAÇAKÇILIĞIN MEN'İ

Diğer taraftan kaçakçılığın men ve takibine dair kanuna ek kanun lâyihası da hükümet tarafından Meclise sevk edilmiştir. Lâyiha esaslarına göre hudut ve sahillerde gümrük hattına dahil muntakalarda eşya alın satımı veya muayyen miktardan fazlasının depo edilmesini menetmeğe veya kayıt ve şartlara tâbi tutmaya İcra Vekilleri Hey'eti salâhiyetli olacaktır.

İcra Vekilleri kararlarına aykırı hareket edenlere 15 günden 2 aya kadar hapis ve 25 liradan 250 liraya kadar ağır para cezası hükmolunacaktır. Eğer eşyanın kıymeti bin liradan fazla olduğu takdirde bir aydan üç aya kadar hapis ve 100 liradan 500 liraya kadar ağır hapis cezası tatbik olunacaktır. Aynı zamanda eşyalar da müsaderede edilecektir. Müsaderesi kabil olmayan eşyalar hakkında sahiplerinden piyasa değerinin iki katı nisbetinde ayrıca para cezası alınacaktır.

Kıymet davaya bakılan mahkemeler tarafından takdir edilecektir.

Bingazi ve Trablusa başkın yapıldı

İNGİLİZLER

İki gemiye isabetler kaydetti, iki limanda binalar tahrip edildi

Kahire, 15 (A.A.) — (BBC): Negredilen resmi tebliğ göre, Bingazi limanı ağır surette bombardıman edilmiştir. Üçer bin tonluk iki gemiye tam isabetler kaydedilmiştir. Sıddetli infillaklar olmuş ve çok mühim hasar ilka edilmiştir.

Trablus limanına da ağır bir hücum yapılmıştır. Şehrin sark ve garp kısımlarındaki binalarda büyük yangınlar çıkarılmıştır.

Vels dedi ki:

(Baş tarafı 1 inci sayfada) batırılmıştır. İçlerinde kadınlarla beraber çocuk da bulunan Amerikan vatandaşları vapurun hukuku düvel kaidelelerine ve beynelmillel ahlâki ve insani düşüncelere muayir bir surette batırılması üzerine küçük tahliye sandallarına iltica etmek mecburiyetinde kalmışlardır.

Amerikanın alacağı vaziyet hakkında da Sumner Vells şöyle demiştir:

«Amerikalılara, tehdit telâkki ettikleri sözler hiç bir tesir yapamaz.»

MATBUAT HARP İSTİYOR

Nevyork, 15 (A.A.) — Robin Moor vapurunun batırılması üzerine Amerika kadâsı olan tesir Lusitania vapurunun geçen harpte batırılması ile husule gelen tesire müsbih bulunmaktadı.

Nevyork Taymis gazetesi bu hususta şöyle demektedir:

Vapurlarımız tesli etmek ve donanmamızın himayesi altına koymak zamanı çoktan gelmiştir.

Herald Tribune gazetesi (Korsanlık başlığı altında şunları yazıyor:

Almanlar denizlerde yarattıkları anarşiyi göya bir nizam altına almak için buraları harp muntakası ve ahrp harici diye bir takım kısımlara ayırmışlardır. Bu vaka, denizlerin serbestisi hakkındaki tarihi Amerikan prensiplinin Nazi tahrikî ile nasıl hiçe sayıldığını isbat etmektedir. Milli emniyetimizi alâkadar eden denizyollarının temizlenmesi için harekete geçmek artık zarurî olmuştur. Böyle bir tevazü her nevi kanunî ve ahlâki tedbirlerin alınmasını meşru kılmaktadır.»

Nevyork Post gazetesi de şöyle demektedir:

Robin Moor'un batırılması tarihimize de harp kâbusunu bir kerre daha, daha bariz hatlarla teressüm ettirmiştir.

Uzun denizyolları bizi doğrudan doğruya harem götürür. Denizlerin serbestisi daima Amerika tarafından en büyük bir ciddiyetle telâkki edilmiştir.

Nevyork Taymis gazetesi (Harp mi, Şekavet mi?) başlığı altında şunları yazıyor:

Amerikalıların ekseriyeti Almanlar için İkslinin de aynı mahiyette şeyler olduğunu kanaatinde. Eğer Vasington Avrupa harbine girmek için meşru bir sebep teşkil ettiğini Almanlar bile tasdik eder. Beyaz Saraydan bildirildiğine göre, Roosevelt, Robin Moor hâdisesi ile bizzat meşgul olmaktadır.

Kozallık Beyaz Sarayın İbildirildiğine göre Amerika hükümetinin kararına batırılan vapurların kurtarılanların ifadesinin tetkikinden sonra verilecektir.

Hâdisenin vehametini ve muhtemel neticelerini nazarı itibare alan Roosevelt son dakikada yapılması muhtemel tedbirleri önlemek maksadile hâdisede hakkında tam ve doğru malumat sahibi olmak arzusunda.

Robinson Moor'un batırılması tarihimize de harp kâbusunu bir kerre daha, daha bariz hatlarla teressüm ettirmiştir.

Uzun denizyolları bizi doğrudan doğruya harem götürür. Denizlerin serbestisi daima Amerika tarafından en büyük bir ciddiyetle telâkki edilmiştir.

Nevyork Taymis gazetesi (Harp mi, Şekavet mi?) başlığı altında şunları yazıyor:

Amerikalıların ekseriyeti Almanlar için İkslinin de aynı mahiyette şeyler olduğunu kanaatinde. Eğer Vasington Avrupa harbine girmek için meşru bir sebep teşkil ettiğini Almanlar bile tasdik eder. Beyaz Saraydan bildirildiğine göre, Roosevelt, Robin Moor hâdisesi ile bizzat meşgul olmaktadır.

Kozallık Beyaz Sarayın İbildirildiğine göre Amerika hükümetinin kararına batırılan vapurların kurtarılanların ifadesinin tetkikinden sonra verilecektir.

Hâdisenin vehametini ve muhtemel neticelerini nazarı itibare alan Roosevelt son dakikada yapılması muhtemel tedbirleri önlemek maksadile hâdisede hakkında tam ve doğru malumat sahibi olmak arzusunda.

Robinson Moor'un batırılması tarihimize de harp kâbusunu bir kerre daha, daha bariz hatlarla teressüm ettirmiştir.

Uzun denizyolları bizi doğrudan doğruya harem götürür. Denizlerin serbestisi daima Amerika tarafından en büyük bir ciddiyetle telâkki edilmiştir.

Nevyork Taymis gazetesi (Harp mi, Şekavet mi?) başlığı altında şunları yazıyor:

Amerikalıların ekseriyeti Almanlar için İkslinin de aynı mahiyette şeyler olduğunu kanaatinde. Eğer Vasington Avrupa harbine girmek için meşru bir sebep teşkil ettiğini Almanlar bile tasdik eder. Beyaz Saraydan bildirildiğine göre, Roosevelt, Robin Moor hâdisesi ile bizzat meşgul olmaktadır.

Kozallık Beyaz Sarayın İbildirildiğine göre Amerika hükümetinin kararına batırılan vapurların kurtarılanların ifadesinin tetkikinden sonra verilecektir.

Hâdisenin vehametini ve muhtemel neticelerini nazarı itibare alan Roosevelt son dakikada yapılması muhtemel tedbirleri önlemek maksadile hâdisede hakkında tam ve doğru malumat sahibi olmak arzusunda.

Robinson Moor'un batırılması tarihimize de harp kâbusunu bir kerre daha, daha bariz hatlarla teressüm ettirmiştir.

Uzun denizyolları bizi doğrudan doğruya harem götürür. Denizlerin serbestisi daima Amerika tarafından en büyük bir ciddiyetle telâkki edilmiştir.

Nevyork Taymis gazetesi (Harp mi, Şekavet mi?) başlığı altında şunları yazıyor:

Amerikalıların ekseriyeti Almanlar için İkslinin de aynı mahiyette şeyler olduğunu kanaatinde. Eğer Vasington Avrupa harbine girmek için meşru bir sebep teşkil ettiğini Almanlar bile tasdik eder. Beyaz Saraydan bildirildiğine göre, Roosevelt, Robin Moor hâdisesi ile bizzat meşgul olmaktadır.

Kozallık Beyaz Sarayın İbildirildiğine göre Amerika hükümetinin kararına batırılan vapurların kurtarılanların ifadesinin tetkikinden sonra verilecektir.

Hâdisenin vehametini ve muhtemel neticelerini nazarı itibare alan Roosevelt son dakikada yapılması muhtemel tedbirleri önlemek maksadile hâdisede hakkında tam ve doğru malumat sahibi olmak arzusunda.

Robinson Moor'un batırılması tarihimize de harp kâbusunu bir kerre daha, daha bariz hatlarla teressüm ettirmiştir.

Uzun denizyolları bizi doğrudan doğruya harem götürür. Denizlerin serbestisi daima Amerika tarafından en büyük bir ciddiyetle telâkki edilmiştir.

Nevyork Taymis gazetesi (Harp mi, Şekavet mi?) başlığı altında şunları yazıyor:

Amerikalıların ekseriyeti Almanlar için İkslinin de aynı mahiyette şeyler olduğunu kanaatinde. Eğer Vasington Avrupa harbine girmek için meşru bir sebep teşkil ettiğini Almanlar bile tasdik eder. Beyaz Saraydan bildirildiğine göre, Roosevelt, Robin Moor hâdisesi ile bizzat meşgul olmaktadır.

Kozallık Beyaz Sarayın İbildirildiğine göre Amerika hükümetinin kararına batırılan vapurların kurtarılanların ifadesinin tetkikinden sonra verilecektir.

Hâdisenin vehametini ve muhtemel neticelerini nazarı itibare alan Roosevelt son dakikada yapılması muhtemel tedbirleri önlemek maksadile hâdisede hakkında tam ve doğru malumat sahibi olmak arzusunda.

Robinson Moor'un batırılması tarihimize de harp kâbusunu bir kerre daha, daha bariz hatlarla teressüm ettirmiştir.

Uzun denizyolları bizi doğrudan doğruya harem götürür. Denizlerin serbestisi daima Amerika tarafından en büyük bir ciddiyetle telâkki edilmiştir.

Nevyork Taymis gazetesi (Harp mi, Şekavet mi?) başlığı altında şunları yazıyor:

Amerikalıların ekseriyeti Almanlar için İkslinin de aynı mahiyette şeyler olduğunu kanaatinde. Eğer Vasington Avrupa harbine girmek için meşru bir sebep teşkil ettiğini Almanlar bile tasdik eder. Beyaz Saraydan bildirildiğine göre, Roosevelt, Robin Moor hâdisesi ile bizzat meşgul olmaktadır.

Kozallık Beyaz Sarayın İbildirildiğine göre Amerika hükümetinin kararına batırılan vapurların kurtarılanların ifadesinin tetkikinden sonra verilecektir.

Hâdisenin vehametini ve muhtemel neticelerini nazarı itibare alan Roosevelt son dakikada yapılması muhtemel tedbirleri önlemek maksadile hâdisede hakkında tam ve doğru malumat sahibi olmak arzusunda.

Robinson Moor'un batırılması tarihimize de harp kâbusunu bir kerre daha, daha bariz hatlarla teressüm ettirmiştir.

Uzun denizyolları bizi doğrudan doğruya harem götürür. Denizlerin serbestisi daima Amerika tarafından en büyük bir ciddiyetle telâkki edilmiştir.

Nevyork Taymis gazetesi (Harp mi, Şekavet mi?) başlığı altında şunları yazıyor:

Amerikalıların ekseriyeti Almanlar için İkslinin de aynı mahiyette şeyler olduğunu kanaatinde. Eğer Vasington Avrupa harbine girmek için meşru bir sebep teşkil ettiğini Almanlar bile tasdik eder. Beyaz Saraydan bildirildiğine göre, Roosevelt, Robin Moor hâdisesi ile bizzat meşgul olmaktadır.

Kozallık Beyaz Sarayın İbildirildiğine göre Amerika hükümetinin kararına batırılan vapurların kurtarılanların ifadesinin tetkikinden sonra verilecektir.

Hâdisenin vehametini ve muhtemel neticelerini nazarı itibare alan Roosevelt son dakikada yapılması muhtemel tedbirleri önlemek maksadile hâdisede hakkında tam ve doğru malumat sahibi olmak arzusunda.

Robinson Moor'un batırılması tarihimize de harp kâbusunu bir kerre daha, daha bariz hatlarla teressüm ettirmiştir.

Uzun denizyolları bizi doğrudan doğruya harem götürür. Denizlerin serbestisi daima Amerika tarafından en büyük bir ciddiyetle telâkki edilmiştir.

Nevyork Taymis gazetesi (Harp mi, Şekavet mi?) başlığı altında şunları yazıyor:

Amerikalıların ekseriyeti Almanlar için İkslinin de aynı mahiyette şeyler olduğunu kanaatinde. Eğer Vasington Avrupa harbine girmek için meşru bir sebep teşkil ettiğini Almanlar bile tasdik eder. Beyaz Saraydan bildirildiğine göre, Roosevelt, Robin Moor hâdisesi ile bizzat meşgul olmaktadır.

Kozallık Beyaz Sarayın İbildirildiğine göre Amerika hükümetinin kararına batırılan vapurların kurtarılanların ifadesinin tetkikinden sonra verilecektir.

Hâdisenin vehametini ve muhtemel neticelerini nazarı itibare alan Roosevelt son dakikada yapılması muhtemel tedbirleri önlemek maksadile hâdisede hakkında tam ve doğru malumat sahibi olmak arzusunda.

Robinson Moor'un batırılması tarihimize de harp kâbusunu bir kerre daha, daha bariz hatlarla teressüm ettirmiştir.

Uzun denizyolları bizi doğrudan doğruya harem götürür. Denizlerin serbestisi daima Amerika tarafından en büyük bir ciddiyetle telâkki edilmiştir.

Nevyork Taymis gazetesi (Harp mi, Şekavet mi?) başlığı altında şunları yazıyor:

Amerikalıların ekseriyeti Almanlar için İkslinin de aynı mahiyette şeyler olduğunu kanaatinde. Eğer Vasington Avrupa harbine girmek için meşru bir sebep teşkil ettiğini Almanlar bile tasdik eder. Beyaz Saraydan bildirildiğine göre, Roosevelt, Robin Moor hâdisesi ile bizzat meşgul olmaktadır.

Kozallık Beyaz Sarayın İbildirildiğine göre Amerika hükümetinin kararına batırılan vapurların kurtarılanların ifadesinin tetkikinden sonra verilecektir.

Hâdisenin vehametini ve muhtemel neticelerini nazarı itibare alan Roosevelt son dakikada yapılması muhtemel tedbirleri önlemek maksadile hâdisede hakkında tam ve doğru malumat sahibi olmak arzusunda.

Acaba nerede?

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

dia etmek mânâsı olur; diyelim. Çünkü harp, iki tarafın yapacağı ve yaptığı bir şeydir. Bir Alman - Sovyet harbi ihtimali karşısında ise, iki taraftan biri olan Sovyet Rusya Almanya ile harbetmek niyetinde olmadığını ve bunun için hiç bir sebep mevcut bulunmadığını en kat'i bir ifade ile bildir - mektedir. Almanya, Balkanlarda - ki ordusunu memleketin yalnız Sovyet Rusya'ya komşu olan kısımlarına niçin naklettiği hakkında izahat vermediğine göre, Moskova'nın teminatı, daha ziyade, Sovyetlerin Almanya ile mücadelede girişimceğini gösterir. O vakit, şu, sualler karşısında kahırız: «Alman ordusu neden tamamiye em - niyetle olan sarkta toplanıyor? Acaba yalnız işe ve iskân kolay - lıkları için mi? İngiliz bombardımanlarından uzak bulunmak için mi, yoksa, Sovyet Rusya'yı taz - yik etmek için mi?

Bugün ortada malûm bir hakikat varsa, o da Balkanlardaki büyük Alman kuvvetlerinin oradan çekilmesi ve Almanya'nın şarkında ve şimali şarkısında toplanmış olmasıdır. Bu vaziyet yeni değildir. Haziran iptidasında başlamıştır.

Türkiyenin Breslav panayırına iş - tiraki hakkındaki Anadolu ajansı ta - rafından verilen ve gazetelerde çı - kan bir haberde, panayırı görmeğe gidenlerin, şehirdeki bütün otelle - rin Alman komutanlığı tarafından iş - gal edilmiş olması yüzünden hususî evlerde yatmak mecburi - yetinde kaldıklarını okuduğumuz zaman, Almanya'nın şarkında bu - lunan bu şehirde ve o muntakada mühim tahşidat yapıldığını anla - mıştık.

Bugün için bizzet mühim olan cihet, Almanların Sovyet Rusya'ya karşı bir hareket hazırlamak ol - dukları gibi alâkadar taraflardan birinin kat'iyetle tekzip ettiği bir ihtimalden ziyade, Balkanlardaki Alman ordusunun çekilmiş olma - sıdır. Demek ki Almanya, artık, Balkanlarda bu yaz yeni bir hare - kete girişmek arzusunda değildir.

Almanya'nın şarkında ve şimali şarkısında toplanan kuvvetlerin ne ya - pacaklarını ise, ancak zamanla öğ - reneceğiz.

Fakat, harbi bir an evvel bitir - mek ıztırarında olan Almanya'nın bu yaz günlerini boşuna geçirmeyeceğini, mutlaka yeni hamleler yapacağını tahmin etmek hiç de yavaş değildir. Bu hareketsizlik devresinin sonunda, büyük bir hare - ket başlayacaktır amma acaba nerede?

Abidin DAVER

Amerikada

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

fenarının iki mil kadar mesafesinde bir noktadan her istikamette bin metre genişliğinde bulunmaktadı. Maynî saah üstüvânî dört kırmızı samandıra ile gösterilecektir. Maynîler bugünkü paz - zar günü ile 30 Eylül arasında dökül - cecektir. Dolu maynîler vazedildiği zaman maynîleşmiş sahada devamlı dev - riyeler geçecektir.

Los Angeles ve Santiago limanlarında da müdafaa tedbirleri alınacağı geçen hafta bu limanda işleyen vapurlara bildirilmişse de bu tedbirlerin ne ola - caki söylenmiştir. Bahri mahfiller, denizaltılara karşı ağır kurullarına ima etmişlerse de bu hususta resmi beya - natta bulunulmamıştır.

İKTİSADİ TEDBİRLER

Vaşington, 15 (A.A.) — Reuter:

Almanları, İtalyanların ve sairlerinin Amerika Birleşik Devletlerindeki bütün alacaklarını blokde eden kararname hakkında, Beyaz Saraydan şu beyanatta bulunulmuştur:

Bu tedbir, filiyatta, Alman ve İtalyanların iştrak ettiği bütün mali mu - melatı hükümetin kontrol altına koyma - ktadır. Bu kararnameye muhalif hare - ket edenler, ağır cezalara çarptılacaktır.

Bu kararname ezcümle, Amerika Birleşik Devletlerindeki mali kolaylıkların Amerika, Birleşik Devletleri millî mü - dafasına muvazir bir tarzda kullanılma - sının önüne geçmek, cebir ve şiddetle ve fetih yolu ile yağma edilen alacak - ların Amerika Birleşik Devletlerinde dağıtılmasına mâni olmak ve Amerika Birleşik Devletlerinde bozguncu faali - yetleri devrilmekle hedeflerini gütmek - tedir.

Mihverin alacaklarının kontrolünü kolaylaştırmak için kararname, kuta Av - ropasının bütün diğer memleketlerine kabili tatbiktir. Fakat Finlandiya, Portekiz, İspanya, İsveç, Sovyetler Bir - liği ve İsviçreyi umumî lisanslarla müs - tesna tutmak için tedbirler alınmış bu - lunmaktadı. Bu istisnaiyet, bu altı memleket hükümetlerinin, bu umumî lisansların kendileri veyahat tebaaları tarafından kararname hedefleri aley - hinde kullanılmayacağı vâdini ihtiva eden kâfi teminat ita etmeleri şartile verilecektir.

SURİYEDE

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

kuvvetlerine taarruz eylemişlerdir. Fakat oldukça kolaylıkla tardedilmişler - dir. İngilizler 14 Haziran öğleden sonra taarruzlarını tekrarlamışlar fakat bir evvelki gün olduğu gibi bu taarruzda tardedilmiştir.

Fransız deniz ve hava kuvvetleri İngiliz filosuna karşı müfessir bir zaşur - ma hareketinde bulunmuşlardır.

Mercayun muntakasında düşman mü - him hava kuvvetleri kullanılmıştır.

Kahire, 15 (A.A.) — Selâhiyet - tar askerî mahfillere göre, fasilah bir mukavemetle ve yollardaki tahribatın teşkil ettiği manialarla karşılaşan müttefik kuvvetleri, Suriyede yavaş yavaş ilerî hareketi - ne devam etmektedir ve halen Sayda'nın hemen yakınında bu - lunmaktadır.

ASKERİ SÖZCÜNÜN VERDİĞİ İZAHAT

Kudüs, 15 (A.A.) — Reuter:

Kudüsteki askerî sözcünün bil - dirdiğine göre Suriyede müttefik - lere teslim olan veyahat müttefik - lerin eline geçen Vişi hükümeti su - bayları ve erleri, Almanlara karşı antipatilerini açıkça bildirmekte İngilizlere karşı hasmane hissiyatı taşımadıklarını ifade etmekte, fakat Mareşal Petene karşı sadakat - lerini izhar eylemektedir.

Dün bildirildiğine göre, Suriye - deki askerî hareketin bugünkü saf hası, Sayda'dan Şama kadar hattı düzeltmek safhasıdır. Bundan do - layı, diğer kollar gıktıları izale ederken, sahildeki kol bunları bek - lemek maksadile yerinde durmak - tadır. Kisev'nin şarkında Burak'ı cenubi şarkıye doğru çeviren ce - nah hareketi neticesinde, müttefik kuvvetler, Vişi küt'alarının ikinci müdafaa hattına girmişlerdir ve halen Adliye'ye doğru ilerlemekte - dir.

Askerî sözcü mukavemetin, da - hilde, ezcümle Şam etrafında da - ha kuvvetli olduğunu kaydetmiş - tir.

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlanları

Marmara Üssü Bahri K. Satınalma Komisyonundan:

Cinsi Kilosu Tahmini fiyatı Tutarı

Süt 36.500 13 4747 00

Yoğurt 32.850 15 4927 50

96 adet firdöndü

20 « kuru pil

6 « pil «telefon için»

5 çift kürek

10 adet yarım ay skarmoz